

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΔΙΚΑΣΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ**

Αριθμός γνωμοδότησης 48/2018

(Ατομική)

Αριθμός Ερωτήματος: Το υπ' αριθμ. πρωτ. 525/12-10-2017 έγγραφο του Πρύτανη του Πανεπιστημίου Μακεδονίας.

Ερώτημα: α) Ερωτάται εάν, στο πλαίσιο της δημοσιευθείσας, στις 16-5-2016, στην ιστοσελίδα του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για τη χορήγηση ερευνητικών βραβείων, για άρθρα που δημοσιεύθηκαν στον εγκεκριμένο από τη Σύγκλητο Ειδικής Σύνθεσης του Πανεπιστημίου Κατάλογο Διακεκριμένων Επιστημονικών–Ακαδημαϊκών Περιοδικών (Κ.Δ.Ε.Α.Π.), με καταληκτική ημερομηνία υποβολής των αιτήσεων των ενδιαφερομένων την 30η-6-2016, είναι δυνατή η χορήγηση βραβείων για άρθρα που δημοσιεύθηκαν στο νέο Κ.Δ.Ε.Α.Π., ο οποίος εγκρίθηκε με την 56/21-6-2016 απόφαση της Συγκλήτου Ειδικής Σύνθεσης, σε χρόνο, δηλαδή, μεταγενέστερο της δημοσίευσης, στις 16-5-2016, της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος. β) Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης στο πρώτο ερώτημα, ερωτάται εάν δύναται να μεταβάλλονται, εκ των υστέρων και αναδρομικά, ο τρόπος κατανομής και τα κριτήρια διάθεσης του εγκεκριμένου με την 171/4-3-2016 απόφαση της Επιτροπής Ερευνών ποσού, το οποίο δεν καλύπτει το απαιτούμενο ποσό για τα ερευνητικά βραβεία, υπολογιζόμενα σύμφωνα με τον νέο κατάλογο.

Ιστορικό

Από το έγγραφο της ερωτώσας υπηρεσίας και τα στοιχεία του φακέλου που το συνοδεύουν προκύπτει το ακόλουθο πραγματικό:

1. Η Επιτροπή Ερευνών του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, με την 114/11-6-2009, θέμα Β.β.27 απόφασή της, προέβη σε προσθήκη στον πίνακα των ήδη εγκεκριμένων δαπανών, στο πλαίσιο της Ερευνητικής Πολιτικής (χρηματοδότηση ερευνητικών και ακαδημαϊκών δραστηριοτήτων), κατηγορίας δαπάνης με τίτλο: «Επιβράβευση Ακαδημαϊκών Δημοσιεύσεων». Η διαδικασία χορήγησης των ερευνητικών βραβείων βασίστηκε στην 9/27-2-2009 (θέμα τέταρτο) απόφαση της Συγκλήτου Ειδικής Σύνθεσης, η οποία απαρτίζεται από οκτώ σημεία και προσδιορίζει τόσο τα ποσά επιβράβευσης αλλά και την διαδικασία της χορήγησης των βραβείων. Στα σημεία αυτά προστέθηκαν με την 15/16-7-2009, θέμα τέταρτο, απόφαση της Συγκλήτου Ειδικής Σύνθεσης και άλλα πέντε σημεία. Με βάση τη διαδικασία αυτή και τον Κατάλογο Διακεκριμένων Επιστημονικών–Ακαδημαϊκών Περιοδικών (Κ.Δ.Ε.Α.Π.), ο οποίος εγκρίθηκε από την Σύγκλητο Ειδικής Σύνθεσης (όπως συμπληρώθηκε στο θέμα τρίτο της 15/16-7-2009 συνεδρίασής της), η Επιτροπή Ερευνών χορήγησε βραβεία σε 18 μέλη ΔΕΠ και 6 υποψήφιους Διδάκτορες, εγκρίνοντας στο θέμα Β.β.18 της συνεδρίασης 116/22.10.2009 τον ονομαστικό πίνακα Ερευνητικών Βραβείων & Επιχορηγήσεων έτους 2008 συνολικού κόστους €36.683,32. Με την ίδια διαδικασία χορηγήθηκαν τα Ερευνητικά βραβεία 2009 έως και το 2013. Συνοπτικά: 2009: 22 μέλη ΔΕΠ και 4 υπ. Διδάκτορες, συνολικό ποσό €30.874,97. 2010: 19 μέλη ΔΕΠ και 9 υπ. Διδάκτορες, 1 μεταπτ. Φοιτητής και 1 διδάσκων ΠΔ 407, συνολικό ποσό €39.208,31. 2011: 31 μέλη ΔΕΠ και 12 υπ. Διδάκτορες, συνολικό ποσό €72.199,93. 2012: 35 μέλη ΔΕΠ και 13 υπ. Διδάκτορες, 2 μεταδιδάκτορες, συνολικό ποσό €65.291,61. 2013: 30 μέλη ΔΕΠ και 7 υπ. Διδάκτορες, συνολικό ποσό €34.624,96.

2. Η Επιτροπή Ερευνών με την 171/4-3-2016 απόφασή της, η οποία εγκρίθηκε με την 41/7-4-2016 απόφαση της Συγκλήτου Ειδικής Σύνθεσης, ενέκρινε τον προϋπολογισμό της ερευνητικής πολιτικής 2016, η οποία περιελάμβανε και τα ερευνητικά βραβεία για τα έτη 2014 και 2015. Ο προϋπολογισμός για τα ερευνητικά βραβεία των ετών 2014 και 2015 βασίστηκε στην λεπτομερή εκτίμηση με βάση τον υπάρχοντα Κ.Δ.Ε.Α.Π. και ανήλθε στις €120.000 (συν €10.000 για δημοσιεύσεις κατά τα έτη 2008-2013, για τις οποίες δεν είχαν υποβληθεί αιτήσεις). Στη συνέχεια προκηρύχθηκαν τα ερευνητικά βραβεία και η πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος (προκήρυξη)

δημοσιεύθηκε στην ιστοσελίδα του Πανεπιστημίου στις 16-5-2016. Η προκήρυξη βασίστηκε στην 26/20-1-2016 απόφαση της Συγκλήτου Ειδικής Σύνθεσης, η οποία τροποποιώντας την 19/17-1-2014 απόφαση της Συγκλήτου Ε.Σ.: (1) παρέτεινε την ισχύ του Κ.Δ.Ε.Α.Π. για την απονομή βραβείων για τις δημοσιεύσεις 2014 και 2015, (2) παρείχε τη δυνατότητα επιλογής από τους δικαιούχους μεταξύ του Κ.Δ.Ε.Α.Π. και του νέου επικαιροποιημένου καταλόγου, (ο οποίος, όμως, δεν είχε ακόμη προσδιοριστεί) και (3) παρείχε το δικαίωμα υποβολής αίτησης και για άρθρα που δημοσιεύτηκαν από το 2008-2013 και δεν είχαν υποβληθεί.

3. Στη συνέχεια η ΜΟΔΙΠ αποφάσισε την χρήση του Καταλόγου Scimago για την χρηματική επιβράβευση των δημοσιεύσεων 2014 και 2015 και η Σύγκλητος Ειδικής Σύνθεσης με την 56/21-6-2016 απόφασή της ενέκρινε ομόφωνα την χρήση της νέας επικαιροποιημένης λίστας. Το απαιτούμενο ποσό για τα ερευνητικά βραβεία των ετών 2014 και 2015 με βάση τον νέο Κατάλογο ανέρχεται στις €336.216,04, το οποίο είναι αυξημένο σε σχέση με το ποσό βάσει του Κ.Δ.Ε.Α.Π. κατά €206.216,04 (αύξηση περίπου 160%).

4. Ενόψει του ιστορικού αυτού και του ανακύψαντος νομικού προβληματισμού, υποβλήθηκε στο Δικαστικό Γραφείο του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, με το 525/12-10-2017 έγγραφο του Πρύτανη του Πανεπιστημίου, το 525/29-9-2017 έγγραφο του Προέδρου της Επιτροπής Ερευνών του Ε.Λ.Κ.Ε. του Πανεπιστημίου, με το οποίο τέθηκαν τα εν θέματι ερωτήματα.

Νομοθετικό πλαίσιο

5. Με τη διάταξη του άρθρου 709 παρ. 1 του Αστικού Κώδικα ορίζεται ότι: *"Εκείνος που δημόσια προκήρυξε αμοιβή για την εκτέλεση πράξης, ιδίως για την επίτευξη αποτελέσματος οφείλει την αμοιβή σ' αυτόν που εκτέλεσε, και αν ακόμη αυτός ενέργησε άσχετα με την προκήρυξη".*

Ερμηνεία και εφαρμογή διατάξεων

6. Η προκήρυξη κατά την έννοια της ως άνω διάταξης του άρθρου 709 παρ. 1 του Α.Κ. είναι μονομερής δικαιοπραξία μη απευθυντέα προς ορισμένο πρόσωπο, κατά την οποία, εκείνος που προκήρυξε την αμοιβή υποχρεούται να την καταβάλει σ' αυτούς οι οποίοι εξεπλήρωσαν την τεθείσα από τον προκηρύξαντα αίρεση (ΑΠ 1636/2008), τελειούται δε η προκήρυξη, κατά τους γενικούς κανόνες, τη στιγμή της παράδοσής της προς δημόσια αναγγελία (Εφ. Αθ. 1958/2010), άλλως και ορθότερα, από τη δημοσίευσή της (Γ. Μεντή, Η

προκήρυξη κατά τα άρθρα 709-712 ΑΚ, ΕφΑΔ 2017.10), με τη δημόσια δε γνωστοποίησή της αυτή, αποκτά ενέργεια και δεσμεύει ενοχικώς τον δηλούντα με την πλήρωση της αίρεσης εκτέλεσης της πράξης (ΑΠ 1636/2008), ο τρόπος και οι ειδικότεροι όροι εκτέλεσης της οποίας, κρίνονται από το περιεχόμενο της προκήρυξης, καθ' ερμηνεία του οποίου, μπορεί να πληρείται η αίρεση εκπλήρωσης και σε περίπτωση εκπληρωθεισών, κατά το χρόνο της δημόσιας γνωστοποίησης της δήλωσης προκήρυξης, πράξεων (Καράσης σε Α. Γεωργιάδη-Μ. Σταθόπουλου, Αστικός Κώδιξ, Κατ' άρθρο ερμηνεία, 1980, αρθ. 709, σελ. 719, ΕισΠρΑθ. 745/1969, ΝοΒ 18, 458). Έννομη σχέση μεταξύ αυτού που προκήρυξε την αμοιβή για την εκτέλεση πράξης και των πιθανών εκτελεστών αυτής δεν δημιουργείται. Δημιουργείται, όμως, εκ του νόμου υποχρέωση του πρώτου (αυτού που προκήρυξε), να καταβάλει την αμοιβή, σε εκείνον που τέλεσε την πράξη και η παράβασή της γεννάει αγώγιμη αξίωση (ΕφΑθ. 8358/2006, ΔΕΕ 2007, 611). Προϋπόθεση, συνεπώς, για να γεννηθεί η υποχρέωση καταβολής αμοιβής από το νόμο, είναι να τελέστηκε η πράξη, κατά τον τρόπο και τους ειδικότερους όρους, που έχουν προσδιοριστεί με την προκήρυξη, οι οποίοι δεσμεύουν τόσο αυτόν που προκήρυξε όσο και αυτούς που διεκδικούν την αμοιβή. Οι παραπάνω συνθήκες αποτελούν τις αιρέσεις δικαίου, προς δημιουργία της υποχρέωσης καταβολής της αμοιβής, για την τέλεση της πράξης.

7. Στην εξεταζόμενη περίπτωση, με τη δημοσιευθείσα, στις 16-5-2016, στην ιστοσελίδα του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος (προκήρυξη) για τη συμμετοχή στη διαδικασία χορήγησης ερευνητικών βραβείων, κλήθηκαν οι ενδιαφερόμενοι να υποβάλουν τις αιτήσεις τους μέχρι τις 30-6-2016, για άρθρα που δημοσιεύθηκαν σε Επιστημονικά Περιοδικά του επισυναπτόμενου στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος (προκήρυξη) Κατάλογου Έγκριτων Επιστημονικών Περιοδικών (http://modip.uom.gr/images/docs/lista_periodikon_pamak_sept2009.pdf), ο οποίος εγκρίθηκε με τις 15/16-7-2009, 19/17-1-2014 και 26/20-1-2016 αποφάσεις της Συγκλήτου Ειδικής Σύνθεσης. Στοιχείο, δηλαδή, της πράξης, από την εκτέλεση της οποίας, γεννάται η υποχρέωση καταβολής της αμοιβής (ερευνητικό βραβείο), είναι η δημοσίευση των επιστημονικών άρθρων των ενδιαφερομένων να έχει γίνει στα επιστημονικά περιοδικά του ως άνω καταλόγου, στον οποίο ρητώς αναφέρεται και παραπέμπει η πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος

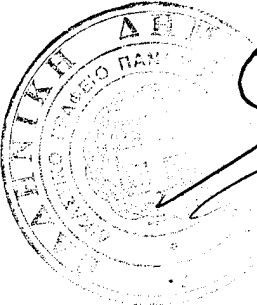
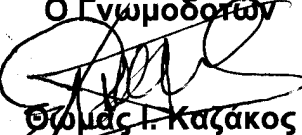

(προκήρυξη) και, συνεπώς, δεν είναι δυνατή, στο πλαίσιο της ως άνω προκήρυξης, η χορήγηση ερευνητικών βραβείων για άρθρα που δημοσιεύθηκαν στο νέο Κατάλογο Έγκριτων Επιστημονικών Περιοδικών, ο οποίος εγκρίθηκε με την 56/21-6-2016 απόφαση της Συγκλήτου Ειδικής Σύνοψης, σε χρόνο, δηλαδή, μεταγενέστερο τόσο της 171/4-3-2016 απόφασης της Επιτροπής Ερευνών όσο και, κυρίως, της δημοσιεύσεως, στις 16-5-2016, πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος (προκήρυξης), του πραγματικού της οποίας, προδήλως, δεν αποτέλεσε όρο.

Απάντηση

8. Κατ' ακολουθία των προεκτεθέντων, επί του πρώτου ερωτήματος προσήκει η απάντηση ότι δεν είναι κατά νόμο δυνατή, στο πλαίσιο της εν θέματι πρόσκλησης ενδιαφέροντος (προκήρυξης), η χορήγηση βραβείων για άρθρα που δημοσιεύθηκαν σε επιστημονικά περιοδικά του νέου Κ.Δ.Ε.Α.Π., ο οποίος εγκρίθηκε με την 56/21-6-2016 απόφαση της Συγκλήτου Ειδικής Σύνοψης, σε χρόνο, δηλαδή, μεταγενέστερο της δημοσίευσης στις 16-5-2016 της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος (προκήρυξης) για τη χορήγηση των ερευνητικών βραβείων, οπότε και απέκτησε αυτή δεσμευτική ενέργεια, ενώπει δε της αρνητικής απάντησης στο πρώτο ερώτημα παρέλκει η εξέταση του δευτέρου ερωτήματος.

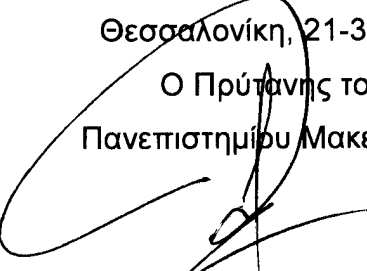
Θεσσαλονίκη, 20 Μαρτίου 2018

Ο Γνωμοδοτών

Θωμάς Ι. Καζάκος
Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Γίνεται δεκτή

Θεσσαλονίκη, 21-3-2018

Ο Πρύτανης του
Πανεπιστημίου Μακεδονίας

Καθηγητής Αχιλλέας Ζαπράνης